

LIBRIS

We know
books

OLINA ORTIZ

Încă
15 expresii
românești
cu tot atâtea
povești

Ilustrații de
Alexandra Goldillo

 UNIVERS

CUPRINS

6	I A DA DIN COATE
10	2 A PRINDE CU MÂȚA-N SAC
14	3 A SE LINGE PE BOT DE CEVA
18	4 A FACE CU OU ȘI CU OȚET
23	5 A INTRA ÎN GURA LUMII
28	6 A DUCE CU PREȘUL
33	7 A SE FACE CĂ PLOUĂ
37	8 A TRAGE DE LIMBĂ
41	9 A NU AJUNGE CU PRĂJINA LA NASUL CUIVA
46	10 A UMBLA CU CIOARA VOPSITĂ
50	11 A VINDE PIELEA URSULUI DIN PĂDURE
54	12 A PUNE PUNCTUL PE I
58	13 A-ȘI BĂGA NASUL UNDE NU-I FIERBE OALA
62	14 A CĂLCA PE BEC
66	15 A SE FACE LUNTRE ȘI PUNTE

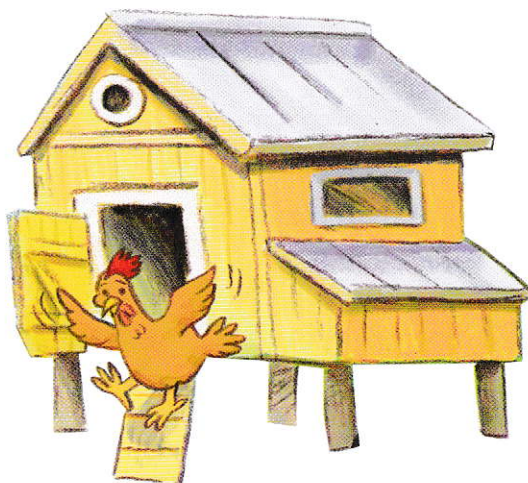
1

**A DA
DIN COATE****CE ÎNSEAMNĂ EXPRESIA?**

A da din coate

=

a se descurca (în viață), a reuși prin mijloace mai
degrabă necinstite sau la limita regulilor nescrise.

Ca în fiecare marți, găinile se pregăteau să mănânce grăunțe învelite în caramel. Era acolo o îmbulzeală și-un norișor de pene și fulgi pulberate de... mamă-mamă! Asta fiindcă niciodată nu ajungeau pentru toată lumea. Cotcodac! Cotcodac!

Îță și Triță erau doi spiriduși care iubeau dulciurile cu caramel. Cum să facă să prindă și ei câteva grăunțe? se întrebau.

— Dacă am fi și noi găini, ne-am așeza la coadă sau... mă rog... la îmbulzeala asta de coadă! zise Îță, plescăind din limbă.

— Dar de ce să nu ne prefacem că suntem găini? îi veni atunci lui Triță ideea salvatoare.

Ei, chiar așa, n-ar fi putut să se prefacă spiridușii că sunt găini?

Triță îl învăță pe Îță cum să arate ca o găină:

— Uite, îndoi brațele la coate și le ții lipite pe lângă corp. Pe urmă, le miști în sus și-n jos, de parc-ai fi o zburătoare. Și, pe deasupra, strigi ca ele: Cotcodac! Cotcodac!

Iță învăță mișcările și strigătele și-apoi se aruncă în îmbulzeala păsărilor de curte.

— Cot-cot-cot-cot-codac! făcea Iță, dând din coate, cu brațele îndoite.

Dar parcă tot nu răzbea prin mulțimea de înaripate.

Triță îl încuraja de pe margine:

— Dă din coate, măi, Iță! Dă din coate! Dă din coate! Fii găină!

Iar Iță dădea din coate și mai vioi, dar tot nu răzbea printre găinile desperate să prindă câteva grăunțe caramelizate.

„Ei, Iță ăsta nu prea dă din coate cum trebuie“, își zise atunci Triță și se aruncă și el în mulțime cu brațele îndoite ca niște aripi.

— *Cot-cot-cot-cot-cot-codaaaac!* lansă el un strigăt războinic.

Cotcodac în stânga, *cotcodac* în dreapta, iar câte o găină striga: *Au!* *Au!* Și iarăși *cot-cot-codac!* și Triță mai înainta un pic prin înghesuială, căci găinile – *au! au!* – se dădeau deoparte, împunse de coatele spiridușului. Asta, până când Triță ajunse la castronul cu bunătați și prinse între buze două grăunțe. Fugi cu ele victorios la Iță, care stătea pleoștit pe margine.

— Uraaa! Avem grăunțe caramelizate!

— Dar tu cum de ai reușit, măi, Triță? îl întrebă celălalt spiriduș.

— Păi, eu am dat din coate ca găinile!

— Păi, și eu am dat din coate! Tot ca găinile!

Atunci Triță împărți grăunțele — *una ție, una mie* — și zise mulțumit:

— Pesemne că eu am coatele mai ascuțite...

We know
books

2

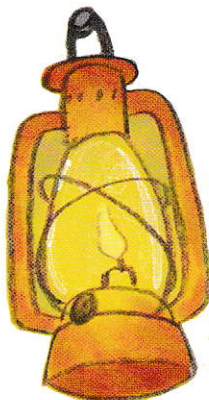
A PRINDE CU
MÂȚA-N SAC

CE ÎNSEAMNĂ EXPRESIA?

A prinde cu mîța-n sac

=

a prinde pe cineva cu minciuna; a surprinde pe cineva în flagrant delict, făcând ceva nepermis, ascuns sau necinstit, exact în momentul în care încearcă să ascundă adevărul.

Trei prieteni au plecat într-o expediție pe munte. Noapțile erau foarte geroase, iar mersul în timpul zilei îi epuiza. Toți trei înnoptau în același cort, în saci de dormit. Dimineța, doi dintre ei se trezeau rebegiți de frig și cu ochii încercănați, dar al treilea era mereu vioi și gata de plecare.

Cei doi se întrebau cum face prietenul lor să nu sufere de frig. Doar aveau aceiași saci de dormit! De câte ori îl întrebau, el le răspundea că e mai bine pregătit, că are o condiție fizică mai bună decât ei. După primele două nopți, cei doi prieteni nedumeriți începură să-l bănuiască pe al treilea că folosește vreun truc.

— Ce truc?! le zicea el. Nu-i niciun truc. Sunt mai pregătit decât voi, ăsta e adevărul.

În a patra noapte, unuia dintre cei doi i se păru că aude: *sfrrr*, *sfrrr* în sacul de dormit al celui de-al treilea.

„Asta ce-o mai fi? Ahaaaa! Are o mătă-n sac. Măța îl încălzește”, se gândi el, însă nu era prea sigur dacă nu cumva zgomotul auzit era chiar sforăitul prietenului.

Dimineața, cei doi îl luară la întrebări pe cel care se lăuda că e mai pregătit ca ei.

— Nu cumva ai o mătă-n sac? Nu cumva ea te încălzește?

— Măța?! făcu el. N-am nicio mătă. Uite sacul, n-aveți decât să căutați în el!

Într-adevăr, în sac nu era nicio mătă. Deci pesemne că el sforăia așa, de parcă torcea o pisică. Îl crezură.

Dar adevărul e că prietenul lor chiar avea o pisică. Ce-i drept, una mută din naștere. O găsisese în drumul spre munte și-o ascunsese în rucsac. O pisică durdulie și discretă! Noaptea o lua din rucsac și-o strecura în sacul de dormit. De-acolo îi venea lui toată căldura. Pisica nu mieuna, deci nu putea să-l dea de gol, dar uneori mai torcea. Dimineața, o scotea pe furiș din sac și-o puneă în rucsac.

Ei, și uite-așa o ținură cei trei prieteni, până când, într-o noapte, după *sfrrr, sfrrr, sfrrr*, în sacul celui cu mătă începu să se audă: *miu-miu-miu, miu-miu-miu, miu-miu-miu!* Cei doi se ridicară imediat în capul oaselor.

— Asta ce mai e?! Se-aude o pisică! Ba chiar mai multe!

Cel de-al treilea se trezi și el și le zise, fâstâcindu-se:

— Aoleu! Cred că a fâtat la mine-n sac. Uite puișorii!

— A-haaa! Te-am prins cu mătă-n sac, mincinosule!

LBRIS

We know
books

